

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕΜΕ ΓΙΑ ΤΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ: ΣΤΟΧΟΙ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Εισήγηση: Ανθούλα Κολιάδη - Τηλιακού

Διδάκτωρ ΤΜΣ, ΕΚΠΑ, ΠΕ79.01, Μουσικό Σχολείο Ρόδου

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

- **Κίνητρο για τη δημιουργία της ομάδας:** Διδακτική εμπειρία - Ενασχόληση ερευνητικά με ΜΣ – Εκπόνηση συγκριτικής παιδαγωγικής μελέτης: σημασία της φοίτησης σε ΜΣ - Δημοσιευμένες μελέτες
- Τα ΜΣ πληρούν στο ακέραιο τις προϋποθέσεις «Νέου Σχολείου»
- Πλούσιο σε ερεθίσματα σχολικό περιβάλλον
- ΜΣ: χαμηλή (ή και μηδενική σχεδόν) εμφάνιση αρνητικών φαινομένων σχολικής βίας και εκφοβισμού (Μπέλλος, 2016)
- Οι μαθητές των ΜΣ παρουσιάζουν σημαντικά χαμηλότερη επιθετικότητα, καλύτερη κοινωνική συμπεριφορά και υψηλότερη σχολική επίδοση σε βασικά μαθήματα Γενικής Παιδείας από μαθητές Γενικών Γυμνασίων (Κολιάδη -Τηλιακού, 2009).

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

- Συνθήκες συνύπαρξης και αποδοχής της μοναδικότητας του άλλου
- Προτείνεται η μαθητική σύνθεση & ο αυτοσχεδιασμός ως εργαλεία νέας παιδαγωγικής κατεύθυνσης (Yeorgouli-Bourzoukou, 2004).
- Καλλιέργεια της συμμετοχής, της ευθύνης, της αυτοεκτίμησης - πολύ-επίπεδη καλλιέργεια μουσικών δεξιοτήτων (Tsimpouri & Vaioulli, 2017)
- Διαφοροποιημένη πορεία και χρήση διαφόρων μεθόδων στη διδασκαλία της μουσικής με χαρακτηριστικά τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης (Διονυσίου, 2002)
- Γνωριμία με τη λαϊκή παράδοση - μέρος μιας συνολικής μουσικής παιδείας και κουλτούρας - εργαλείο διαπολιτισμικής συνάντησης και επικοινωνίας (Θεολόγος & Κατσαδώρας, 2017).

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΟΜΑΔΑΣ

- **Διοργάνωση δράσεων & συναντήσεων** με θέμα την προώθηση και στήριξη του εκπαιδευτικού έργου των Μουσικών Σχολείων της χώρας μας
- Δημιουργία μιας μουσικοπαιδαγωγικής **κοινότητας - δικτύου** εκπαιδευτικών και σχολείων

ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ;

- Απευθύνεται σε **καθηγητές Ευρωπαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής**
- Σε όποιον **ενδιαφέρεται να ενημερώνεται για τις νέες τάσεις και καινοτόμες πρακτικές** που αφορούν τόσο στη διδασκαλία ατομικών οργάνων, όσο στη διεύθυνση μικρών και μεγάλων μουσικών συνόλων

ΔΡΑΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ

Διοργάνωση δράσεων

- **Εκπόνηση επιστημονικών ερευνών για τα ΜΣ με σκοπό** την σκιαγράφιση και αποτύπωση προβλημάτων - διερεύνηση νέων προσεγγίσεων γύρω από τη διδακτική μεθοδολογία, καινοτόμων πρακτικών, κλπ.
- Συγκριτικές μελέτες με **σχολεία του εξωτερικού** - **Σύνδεση με την EMU (European Music School-Union)** <https://www.musicschoolunion.eu>
- **Ενδυνάμωση** ανθρώπινου δυναμικού - διεξαγωγή επιμορφωτικών **σεμιναρίων**
- Διεύρυνση της σύνδεσης με την **Τριτοβάθμια Εκπ/ση**
- **Διδακτικές προσεγγίσεις και επιμορφωτικές δράσεις** με βάση τα νέα Προγράμματα Σπουδών
- **Δημιουργία ενός γενικού αποθετηρίου με links** (έρευνες, links ΜΣ,) και **Δημιουργία ηλεκτρονικής μουσικής βιβλιοθήκης**

ΔΡΑΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ

Διοργάνωση δράσεων

- Δημιουργία **υπο-ομάδων**: Η **κάθε υπο-ομάδα** προτείνεται να μεριμνά για θέματα που άπτονται **του δικού της τομέα**
- Δημιουργία **blog**
- Δημιουργία **κλειστής ομάδας επικοινωνίας στο Facebook**
- Ειδική θεματολογία αφιερωμένη στα ΜΣ στο επόμενο **Συνέδριο της EEME**
- Έκδοση **ετήσιου επιστημονικού ηλεκτρονικού περιοδικού**

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ

- **15-20λεπτες Εισηγήσεις** σε θέματα γενικού και ειδικού ενδιαφέροντος είτε για τα μέλη, είτε ανοιχτές σε μέλη εκτός ΕΕΜΕ
- **2-3-5ωρα (ή και παραπάνω) σεμινάρια - εργαστήρια** εξ' αποστάσεως με ένα Εισηγητή για εμβάθυνση σε κάποιο αντικείμενο
- **Συναντήσεις** με άξονα την ανταλλαγή καλών πρακτικών καθηγητών Μουσικών Σχολείων σε συγκεκριμένα θέματα
- **Ανοιχτές** συζητήσεις μεταξύ μελών
- Ενημέρωση μελών ομάδας με mail, Facebook και Newsletter. Ενημέρωση για τις ανοιχτές δράσεις στους φίλους της ομάδας στη σελίδα "Φίλοι της ΕΕΜΕ".
- Δραστηριοποίηση της ομάδας 1 φορά το μήνα ή 1 φορά το δίμηνο (υπό συζήτηση και ανάλογα τις ανάγκες)

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΟΜΑΔΑΣ

- Προσωρινή επικεφαλής και 6 άτομα που θα αποτελέσουν τον "πυρήνα" - προσωρινή επιτροπή της Ομάδας, έως ότου γίνουν Εκλογές της ΕΕΜΕ. Τα άτομα αυτά θα έχουν συγκεκριμένες αρμοδιότητες
- **Άτυπος** διαχωρισμός των μελών σε υπο-ομάδες:

Ευρωπαϊκός Τομέας

- 1.2. Διδακτική - Παιδαγωγική Ευρωπαϊκών Οργάνων
- 1.3. Ευρωπαϊκά Μουσικά Σύνολα

Παραδοσιακός Τομέας

- 2.1. Διδακτική - Παιδαγωγική Παραδοσιακών Οργάνων
- 2.3. Παραδοσιακά Μουσικά Σύνολα

Άλλα μουσικά σύνολα, τομείς γενικού ενδιαφέροντος

ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

- Οργάνωση σελίδας (links σχολείων, δημοσιευμένες έρευνες, βιβλιοθήκη)
- Δημιουργία - Διαχείριση Blog - “e-efimerida”
- Συγγραφή νέων άρθρων, εντοπισμός και συγκέντρωση μελετών που σχετίζονται με ΜΣ
- Έρευνα
- Επαφή με ξενόγλωσσα βιβλιογραφία, reports, ανταποκρίσεις, επαφή με Μουσικά Σχολεία της Ευρώπης
- Καθορισμός υπευθύνων για συγκέντρωση και κατανομή του υλικού, επικοινωνία με τον επικεφαλής και κατόπιν με το ΔΣ της ΕΕΜΕ
- Καθορισμός γενικών και ειδικών θεμάτων: Μουσική Αγωγή & Δυσλεξία, Μουσική Δυσλεξία, Μουσική Τεχνολογία και Εφαρμογές, Εξ' αποστάσεως Εκπαίδευση, κλπ.

ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΠΡΟ-ΕΙΛΗΜΜΕΝΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ...

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- Καθορισμός επόμενης συνάντησης με συγκεκριμένη δήλωση ενδιαφέροντος σε τομείς – εκλογές Επιτροπής (προτεινόμενες ημέρες Τετάρτη, Παρασκευή, Σαββατοκύριακο)
- Προτάσεις των μελών για δράσεις και οργάνωση
- Αποστολή Ερωτηματολογίου για ανίχνευση τομέων δραστηριοποίησης
- Αποστολή κοινού εγγράφου

Καλή μας αρχή!

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γεωργουλή, Σ. (2016). Η φιλοσοφία και γενικές αρχές για τη διδασκαλία των μουσικών οργάνων στο νέο Πρόγραμμα Σπουδών Μουσικής για τα Μουσικά Σχολεία (2015). Στο Μ. Κοκκίδου & Ζ. Διονυσίου (Επιμ.), *Μουσικός Γραμματισμός: Τυπικές και Άτυπες Μορφές Μουσικής Διδασκαλίας- Μάθησης (Πρακτικά 7ου Συνεδρίου της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση)* (σσ. 142-150) Θεσσαλονίκη: Ε.Ε.Μ.Ε. https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/Proceedings_7th_Conference/142-150_Georgouli.pdf

Διονυσίου, Ζ. (2002). Προσέγγιση στη διδασκαλία της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής. Πρακτικά του 3ου Συνεδρίου της Ε.Ε.Μ.Ε., «Διδασκαλία της Μουσικής. Μοντέλα, Στρατηγικές, Μέθοδοι: Από τη Θεωρία στην Πράξη». (Βόλος, 28-30 Ιουνίου, 2002) (σσ. 154-168). Θεσσαλονίκη: Ελληνική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση. https://www.academia.edu/2493285/Προσέγγιση_στη_διδασκαλία_της_ελληνικής_παραδοσιακής_μουσικής_An_approach_to_the_teaching_of_greek_traditional_music_in_Greek

Ζεπάτου, Β. (2014). Θεσμικά Χαρακτηριστικά των Μ.Σ. της Ελλάδας: Η Σημασία τους και η Ανίχνευση Αντιστοιχιών με Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Ατζέντες για την Εκπαίδευση στις Τέχνες και ειδικότερα στη Μουσική. Στο: Κ. Κασιμάτη & Μ. Αργυρίου (επιμ.), *Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Τάσεις στην Εκπαίδευση: οι Επιρροές τους στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα*, Τόμος Β' (σ. 157-168). Πρακτικά 5ου Διεθνούς Συνεδρίου EduPolicies 2014; Αθήνα, 26-28/2014. Αθήνα: ΑΣΠΑΙΤΕ & ΕΕΜΑΠΕ. https://primarymusic.gr/conference/proceedings/Vol.B_EduPolicies2014-8.3.2015.pdf

Θεολόγος, Χ., & Κατσαδώρος, Γ. (2017). Η ελληνική λαϊκή παράδοση στα Μουσικά Σχολεία και η συμβολή τους στη διαμόρφωση της πολιτισμικής ταυτότητας, στο: *Παιδαγωγική έρευνα στο Αιγαίο-2^η ημερίδα υποψηφίων διδασκόντων*. Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών του πανεπιστημίου Αιγαίου, σελ. 211-226

Καλλιτεχνική Επιτροπή. (2012). *Προγράμματα Σπουδών Μουσικών Σχολείων. Απόσπασμα Πράξης της συνεδρίασης με αρ. 101/8-10-2012 της Καλλιτεχνικής Επιτροπής για το Θέμα 201*.

Κολιάδη-Τηλιακού, Α. (2007). Η σχέση της μουσικής αυτοαντίληψης με την αυτοεκτίμηση μαθητών μουσικών γυμνασίων. *Μουσικοπαιδαγωγικά*, Τεύχος 5, σ.50-75. https://www.eeme.gr/images/stories/documents/president/Mousikopaidagogika_T5_2008/mp05-3_koliadi_50-75.pdf

Κολιάδη-Τηλιακού, Α. (2009). *Μουσική Αυτοαντίληψη, Αυτοεκτίμηση και Κοινωνική Συμπεριφορά παιδιών σχολικής ηλικίας*. Διδακτορική Διατριβή, Τ.Μ.Σ., Ε.Κ.Π.Α. Δημοσιευμένη στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης. <https://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/33705#page/1/mode/2up>

Κυριαζικίδου, Π. (1998). *Τα Μουσικά Σχολεία στην Ελλάδα: Θεσμικό Πλαίσιο και Σχολική Πραγματικότητα*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.

Μπέλλος, Π. (2016). *Ανάπτυξη σχολικού κλίματος. Το παράδειγμα της σχολικής βίας. Μια συγκριτική μελέτη*. Αδημοσίευτη Μεταπτυχιακή Εργασία, ΠΜΣ, Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων ΤΕΠΑΕΣ, Παν/μιο Αιγαίου.

Ντούρου, Μ. (2014). Τα Μουσικά Σχολεία Σήμερα. Κωδικός MIS 457003, 457004 και 457005. Η Αυγή μιας Νέας Εποχής; Στο: Κ. Κασιμάτη & Μ. Αργυρίου (επιμ.), *Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Τάσεις στην Εκπαίδευση: οι Επιρροές τους στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα*. Τόμος Β' (σ. 169-180). Πρακτικά 5ου Διεθνούς Συνεδρίου EduPolicies 2014; Αθήνα, 26-28/2014. Αθήνα: ΑΣΠΑΙΤΕ & ΕΕΜΑΠΕ.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

Tsimpouri, T. & Vaioulli, P. (2017). *Music ensembles and their role in the psycho-social growth of students in Greek music schools*. Paper presented at the first European music school research symposium, October 6th & 7th, University of Music and Performing Arts, Vienna

Yeorgouli - Bourzoukou, S. (2004). Examining the role of Composing and Improvising in Greek Music Education with particular reference to the Musika Gymnasia. Ph.D. Thesis, University College Winchester, University of Southampton.

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΗΓΕΣ ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΗ....

Βερβέρης, Α. (2018). Έμφυλα στερεότυπα και καταμερισμός στη Μουσική Εκπαίδευση: η περίπτωση της διδασκαλίας λαϊκών και παραδοσιακών οργάνων σε δύο Μουσικά Σχολεία της περιφέρειας. *Έρευνα στην Εκπαίδευση, Τόμος 7, τεύχος 1, σσ. 109-120* <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/hjre/article/view/18717/16990>

Ζεπάτου, Β. (2016). Η διαμόρφωση της φιλοσοφίας, σκοπών, αξόνων και κριτηρίων για τη σύνταξη των Προγραμμάτων Σπουδών Υποχρεωτικού Πιάνου και Πιάνου ως Ατομικό Όργανο Επιλογής Γυμνασίου των Μουσικών Σχολείων και του Οδηγού Εκπαιδευτικού στο πλαίσιο της Πράξης «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Νέο Πρόγραμμα Σπουδών». Στο Μ. Κοκκίδου & Ζ. Διονυσίου (Επιμ.), *Μουσικός Γραμματισμός: Τυπικές και Άτυπες Μορφές Μουσικής Διδασκαλίας-Μάθησης (Πρακτικά 7ου Συνεδρίου της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση)* (σσ. 200-210). Θεσσαλονίκη: Ε.Ε.Μ.Ε. https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/Proceedings_7th_Conference/200-210_Zepatou.pdf

Κολιάδη, Α. (2016). Το νέο πλαίσιο της διδασκαλίας του Πιάνου στα Μουσικά Σχολεία: η εισαγωγή και θεσμοθέτηση καινοτομιών στην καθημερινή εκπαιδευτική πράξη. Στο Μ. Κοκκίδου & Ζ. Διονυσίου (Επιμ.), *Μουσικός Γραμματισμός: Τυπικές και Άτυπες Μορφές Μουσικής Διδασκαλίας-Μάθησης (Πρακτικά 7ου Συνεδρίου της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση)* (σσ. 240-251). Θεσσαλονίκη: Ε.Ε.Μ.Ε. https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/Proceedings_7th_Conference/240-251_Koliadi.pdf

Μπαμπαλή, Α. (2016). Η σημασία και ο παιδαγωγικός ρόλος των έργων για πιάνο Ελλήνων συνθετών του 20ου αιώνα στα νέα προγράμματα σπουδών για το υποχρεωτικό πιάνο και το πιάνο ως όργανο επιλογής στα Μουσικά Σχολεία, όπως παρουσιάζονται στον Οδηγό Εκπαιδευτικού. Στο Μ. Κοκκίδου & Ζ. Διονυσίου (Επιμ.), *Μουσικός Γραμματισμός: Τυπικές και Άτυπες Μορφές Μουσικής Διδασκαλίας-Μάθησης (Πρακτικά 7ου Συνεδρίου της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση)* (σσ. 338-349). Θεσσαλονίκη: Ε.Ε.Μ.Ε. https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/Proceedings_7th_Conference/338-349_Mpampali.pdf

Μπαμπαλή, Α. (2014). Διαθεματικότητα και μουσική δημιουργικότητα μέσα από τη διδασκαλία πιάνου στα Μουσικά Σχολεία: Μια υποδειγματική διδασκαλία με βάση το έργο για πιάνο αρ. XI, Τεύχος 1 από τα «44 παιδικά κομμάτια πάνω σε ελληνικούς χορούς» του Γιάννη Κωνσταντινίδη, *Μουσικοπαιδαγωγικά, Τεύχος 14, 2016, σσ. 116-134*, Διαθέσιμο στο: <https://www.academia.edu/37443678/>

Μπαμπαλή, Α. (2017). Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα του πιάνου στα Μουσικά Σχολεία: Σκέψεις και προεκτάσεις για αξιοποίηση του στην παιδαγωγική διαδικασία, στο ΕΡΚΥΝΑ (ΠΑ.ΠΑ.ΔΕ), Τεύχος (Ειδικό) νο. 13, σελ. 169-176 https://erkyna.gr/e_docs/periodiko/teyxos/teyxos-13-13_2017.pdf

Πουλοπούλου, Τ. (2019). Η συμβολή των Μουσικών Σχολείων στην πολιτιστική και κοινωνική ζωή. Στο Θ. Ράπτης & Δ. Κόνιαρη (Επιμ.), *Μουσική Εκπαίδευση και Κοινωνία: νέες προκλήσεις, νέοι προσανατολισμοί. Πρακτικά 8ου Συνεδρίου της Ε.Ε.Μ.Ε.* (σσ. 334-342). Θεσσαλονίκη: Ε.Ε.Μ.Ε. https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/8th_Conference_2018/Keimena_Prakt_2018/3Εισ_Πουλοπούλου_334-342.pdf

Σιάσος, Σ. (2019). Μουσικά Σχολεία – Οικογένεια – Μαθητές. Μια αρμονική συνήχηση. Στο Θ. Ράπτης & Δ. Κόνιαρη (Επιμ.), *Μουσική Εκπαίδευση και Κοινωνία: νέες προκλήσεις, νέοι προσανατολισμοί. Πρακτικά 8ου Συνεδρίου της Ε.Ε.Μ.Ε.* (σσ. 388–396). Θεσσαλονίκη: Ε.Ε.Μ.Ε. https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/8th_Conference_2018/Keimena_Prakt_2018/3Εισ_Σιάσος_388-396.pdf

Σπυράκου, Ε. (2016). Οι Συμπληρωματικές Μουσικές Γνώσεις ως αυτόνομο πεδίο στα νέα προγράμματα σπουδών Πιάνου Υποχρεωτικού και Πιάνου Επιλογής για τα Μουσικά Σχολεία. Στο Μ. Κοκκίδου & Ζ. Διονυσίου (Επιμ.), *Μουσικός Γραμματισμός: Τυπικές και Άτυπες Μορφές Μουσικής Διδασκαλίας-Μάθησης (Πρακτικά 7ου Συνεδρίου της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση)* (σσ. 440-448). Θεσσαλονίκη: Ε.Ε.Μ.Ε. https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/Proceedings_7th_Conference/440-448_Spirakou.pdf

Τσομάκου, Γ. (2016). Σπουδές και τεχνική στα νέα προγράμματα σπουδών Υποχρεωτικού Πιάνου και Πιάνου Επιλογής στα Μουσικά Σχολεία. Στο Μ. Κοκκίδου & Ζ. Διονυσίου (Επιμ.), *Μουσικός Γραμματισμός: Τυπικές και Ατυπες Μορφές Μουσικής Διδασκαλίας-Μάθησης (Πρακτικά 7ου Συνεδρίου της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση)* (σσ. 528-535). Θεσσαλονίκη: Ε.Ε.Μ.Ε. https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/Proceedings_7th_Conference/528-535_Tsomakou.pdf

Φυτίκα, Α. (2016). Η άτυπη μάθηση μέσα στο πρόγραμμα σπουδών πιάνου των Μουσικών Γυμνασίων: μια εναλλακτική δυνατότητα διδασκαλίας πιάνου σε συγκεκριμένα θεματικά πεδία του Νέου Προγράμματος Σπουδών. Στο Μ. Κοκκίδου & Ζ. Διονυσίου (Επιμ.), *Μουσικός Γραμματισμός: Τυπικές και Ατυπες Μορφές Μουσικής Διδασκαλίας-Μάθησης (Πρακτικά 7ου Συνεδρίου της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση)* (σσ. 536-543). Θεσσαλονίκη: Ε.Ε.Μ.Ε. https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/Proceedings_7th_Conference/536-543_Fytka.pdf